ΦΙΛΙΠΠΟΥΠΟΛΕΩΣ ΠΑΪΣΙΟΣ 1818-1821

συστάσεως αὐτῆς, ἀλλὰ περὶ συστηματοποιήσεως καὶ ἀναπτύξεως. Ἐν τῇ § 10 ἀνωτέρω ἀναγράφονται οἱ λογαριασμοὶ αὐτῆς ὡς καὶ τοῦ νοσοκομείου ἀπὸ τοῦ ἔτους 1790 ἤδη, ὡς καὶ οἱ μισθοὶ τῶν διδασκάλων αὐτῆς μετὰ τῶν ὀνομάτων των. Περὶ τῶν Ἑλλην. σχολείων τῆς Φιλιππουπόλεως ἴδε: ***Μυρτ. Ἀποστολίδου***, ἐν τοῖς Θρακικοῖς τόμ. Β΄, ἔτ. 1924, σελ. 94 κ. ἑ. Γράφονται πλημμελῶς αἱ λέξεις: ***ἐγκεντρίζεται, καλλίπλαστον, ἀγωνιζόμενος***.

Ἀρ. 11

Ἀπόφασις κληρικῶν καὶ προκρίτων Φιλιππουπόλεως περὶ τῶν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις στασιδίων

(Κώδ. Ι. σελ. 65 ἢ νζ΄ ἔτ. 1819 ΙΙ, 1)

Ἡ ταπεινότης ἡμῶν μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἐντίμων κληρικῶν καὶ λοιπῶν προκρίτων τῆς πόλεως ταύτης Φιλιππουπόλεως διὰ τὴν εὐταξίαν καὶ ἡσυχίαν τοῦ κοινοῦ πᾶσαν ἔννοιαν ἔχοντες, μάλιστα δὲ διὰ τὴν εὐταξίαν καὶ εὐκοσμίαν τῶν ἐκκλησιῶν, εἴδομεν ὅτι οὐκ ὀλίγαι ἔριδες καὶ συγχύσεις καὶ ἀταξία μεγάλη συμβαίνει ἐν ταῖς ἁγίαις ἐκκλησίαις ἐξ αἰτίας τῶν γυναικείων στασιδίων, παρὰ λόγον ταῦτα ἐνίων ἰδιοποιουμένων· ὅθεν ἵνα παύσωνται εἰς τὸ ἑξῆς αἱ τοιαῦται ἔριδες καὶ ἀλληλομαχίαι μεταξὺ τῶν γυναικῶν, ἔγνωμεν ὅρον τινὰ θέσθαι κατὰ γνώμην καὶ ἀρέσκειαν πάντων τῶν ἐνοριτῶν τῶν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἐκκλησιαζομένων. Καὶ δὴ εὔλογον δοκεῖ τοῖς πᾶσι περὶ τῶν γυναικείων στασιδίων, ἵνα ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς, ὅστις τῶν ἐνοριτῶν ἔχει στασίδιον γυναικεῖον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς αὐτῆς ἐνορίας, ἐν ᾗ καὶ τὸ ὀσπήτιον αὐτοῦ εὑρίσκεται κείμενον, διακατέχῃ αὐτὸ τὸ στασίδιον ἀναφαιρέτως καὶ ἀναποσπάστως αὐτός τε καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐφ᾽ ὅρου ζωῆς αὐτῶν, μετὰ θάνατον δὲ αὐτῶν κληρονομῶσιν αὐτὸ οἱ κατιόντες διάδοχοι καὶ κληρονόμοι αὐτῶν, ἤγουν τὰ τέκνα αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα τῶν τέκνων αὐτῶν, προτιμωμένων πάντοτε τῶν μειζόνων· ὅταν δὲ τὸ ῥηθὲν ὀσπίτιον πωληθῇ καὶ ἔλθῃ εἰς χεῖρας ξένας, τότε τὸ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ γυναικεῖον στασίδιον τοῦ ῥηθέντος ὀσπιτίου ἀπολαμβάνῃ αὖθις ἡ ἐκκλησία ὡς ἴδιον αὐτῆς καὶ ἐξ ἀρχῆς ὂν κτῆμα, μηδενὸς τὸ παράπαν ἐναντιουμένου ἢ ἀντιλέγοντος, καὶ δίδωσιν αὐτὸ ἡ ἐκκλησία κατὰ φιλοτιμίαν τῷ νέῳ ἀγοραστῇ τοῦ αὐτοῦ ὀσπιτίου ἢ ἄλλῳ τινὶ τῶν ἐνοριτῶν, προτιμωμένου ὅμως, ὡς εἴπομεν, τοῦ νέου ἀγοραστοῦ. Οὕτως ἔδοξε πᾶσι τοῖς ἐνωρίταις ταύτης τῆς πόλεως γνώμῃ καὶ συναινέσει καὶ τῆς ἐμῆς ταπεινότητος καὶ οὕτως ὀφείλει τοῦ λοιποῦ ἡ περὶ τῶν γυναικείων στασιδίων διευθέτησις γίγνεσθαι. Ἂν δέ τις τῶν χριστιανῶν ἀνὴρ ἢ γυνὴ τολμήσῃ νεωτερίσασθαι καὶ μὴ φυλάξαι ταύτην τὴν κοινῇ γνώμῃ γενομένην ἀπόφασιν πρὸς εὐκοσμίαν καὶ εὐταξίαν τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῆς κοινότητος ἀφορῶσαν, ὁ τοιοῦτος παιδευέσθω ἐκκλησιαστικῶς πρὸς σωφρονισμὸν καὶ ἄλλων. Διὸ καὶ ἐγένετο τὸ παρόν, βεβαιωθὲν συνήθως παρ᾽ ἡμῶν καὶ κατεστρώθη ἐν τῷ κώδικι τῆς καθ᾽ ἡμᾶς μητροπόλεως Φιλ)πόλεως

εἰς ἔνδειξιν καὶ διηνεκῆ τὴν ἀσφάλειαν. Ἐν Φιλιππουπόλει ἐν ἔτι αωιθ' φεβρουαρίου α'.

Ὁ Φιλιππουπόλεως Παΐσιος ὑποκυροῖ.
† Ὁ Οἰκονόμος Κωνσταντῖνος ἱερεὺς μάρτυς ὅτι ἶσόν ἐστι.
† Σακελλίου Ἰωάννης ἱερεὺς μάρτυς ὅτι ἶσόν ἐστι.
† Πρωτονοτάριος Ἰωάννης ἱερεὺς μάρτυς ὅτι ἶσόν ἐστι.
† Ἱερομνήμων Βασίλειος ἱερεὺς μάρτυς ὅτι ἶσόν ἐστι.
Χ'' Κυριᾶκος Μελκὼν πρωτομαΐστωρ τῶν ἀμπατζήδων, μάρτ. ὅτι ἶσόν ἐστι.
Ἀθανάσιος Γεωργίου Πολίτογλους μάρτυς ὅτι ἶσόν ἐστι.
Χ'' Κωνσταντῖνος Παπᾶ Δημητρίου μάρτυς ὅτι ἶσόν ἐστι.
Χ'' Παῦλος Τζόνου μάρτυς ὅτι ἶσόν ἐστι.
Νικόλαος Δημητρίου Γιαζιτζῆς μάρτυς ὅτι ἶσόν ἐστι.
Κωνσταντῖνος Χρίστου Ἀρναούτογλους μάρτυς ὅτι ἶσόν ἐστι.
Χ'' Σκάρλος Ἰωάννου, μάρτυς ὅτι ἶσόν ἐστι.

Σημ. Ἐκ τῶν ὑπογεγραμμένων ἑπτὰ προκρίτων πολιτῶν, πάντων Ἑλλήνων ἐμπόρων, οἱ τέσσαρες πρῶτοι εἶναι ἀμπατζῆδες, οἱ δὲ ἄλλοι τρεῖς καυταντζῆδες. Ὁ τελευταῖος, ὅστις ἀλλαχοῦ τῶν κωδίκων ὑπογράφεται Μαρασλῆς, εἶναι πρὸς πατρὸς θεῖος τοῦ μεγάλου ἐθνικοῦ εὐεργέτου Γρηγορίου Μαρασλῆ.

Ἀρ. 12

Ἐξοφλητικὸν ἀποδεικτικὸν πρωτομαϊστόρων περὶ παραλήψεως ἀπὸ τοῦ πρωτομαΐστορος τῶν ἀμπατζήδων Χ'' Κυριάκου Μελκὼν ἐντόκου πρὸς φύλαξιν ποσοῦ 12710 γρ. μετ' εὐχαριστιῶν.

(Κώδ. 1, σελ. 75 ἢ ξς', ἔτ. 1820.XI.2)

Διὰ τοῦ παρόντος ἐκκλησιαστικοῦ ἐξοφλητικοῦ ἀποδεικτικοῦ καὶ ἐμμαρτύρου γράμματος γίνεται δῆλον ὅτι παραστάντες ἐνώπιον ἡμῶν καὶ τῶν περὶ ἡμᾶς ἐντίμων κληρικῶν καὶ λοιπῶν προκρίτων τὰ ἐν Φιλιππουπόλει εὐλογημένα ἐσνάφια, οἵτε τίμιοι πρωτομαΐστορες καὶ μαΐστορες αὐτῶν ἰδίῳ στόματι ὡμολόγησαν ὅτι τὸν λογαριασμὸν τῶν κοινῶν ἄσπρων, τὰ ὁποῖα ἐλήφθησαν διὰ μέσου τῆς βασιλικῆς κρίσεως ἀπὸ ἔτους 1816 καὶ ἐδόθησαν τῷ κὺρ Χ'' Κυριάκῳ Μελκὼν ὡς πρωτομαΐστορι τῶν ἀμββατζήδων εἰς ἐφόρευσιν καὶ φύλαξιν, συμποσούμενα ὅλα ὁμοῦ εἰς γρ. δώδεκα χιλιάδας ἑπτακόσια δέκα, Ν. 12710, καθὼς φαίνονται καταγεγραμμένα εἰς τὸν κώνδικα τῆς βασιλικῆς κρίσεως, τὰ ὁποῖα καλῶς ἐξοικονομήσας καὶ ἐφορεύσας ὁ εἰρημένος κὺρ Χ'' Κυριᾶκος ἔκτοτε μέχρι σήμερον, παρέδωκε τὸν λογαριασμὸν ὅλων αὐτῶν τῶν ἄσπρων σὺν τῷ δεδουλευμένῳ τόκῳ των μέχρις ὀβολοῦ εἰς τὸν νέον πρωτομαΐστορα τοῦ συναφίου των παρόντων καὶ τῶν λοιπῶν μαϊστόρων τοῦ συναφίου των. Καὶ λοιπὸν ἐπειδὴ τὸ εὐλογημένον συνάφιον τῶν ἀμββατζήδων ὁμοῦ μὲ τὰ λοιπὰ εὐλογημένα συνάφια ἀνεθεώρησαν ὅλον

αὐτὸν τὸν λογαριασμὸν λεπτομερῶς καθὼς φαίνεται καταγεγραμμένος εἰς τὸν κώνδικα τῆς ἁγιωτάτης μητροπόλεως Φιλιππουπόλεως, ἔτι δὲ καὶ εἰς τὸ κοινὸν κατάστιχον, ὁποὺ τὰ εὐλογημένα συνάφια τὸν ἔχουσι καταγεγραμμένον, διὰ τοῦτο ὁμολογοῦσιν ὅλα ἁπλῶς τὰ συνάφια ἐνώπιον ἡμῶν ὅτι τὸν ρηθέντα λογαριασμὸν τῶν ἀνωτέρω ἄσπρων εἰς ὅσον καιρὸν ἐστάθη εἰς ἐφορίαν καὶ (χρῆσιν); τοῦ κὺρ Χ'' Κυριάκου Μελκών, ἐπειδὴ τὸν παρέλαβον ἀσφαλῶς παρ' αὐτοῦ καὶ τὴν ξεκαθάρισιν τοῦ προτέρου λογαριασμοῦ καὶ τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ τωρινοῦ ὅλην μέχρις λεπτοῦ καὶ ἔλαβον αὐτὰ ὅλα ἕως τῆς σημερινῆς ἀναθεωρήσεως, ὁμολογοῦσιν ὅτι ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ὁ ρηθεὶς Χ'' Κυριᾶκος μένει ἀνενόχλητος καὶ ἀκαταζήτητος ἐκ πάσης ἐνοχῆς καὶ βλάβης τούτων τῶν ἄσπρων. Ὀψέ ποτε δέ τις κινηθῇ κατὰ τοῦ Χ'' Κυριάκου περὶ τούτων τῶν ἄσπρων, ἔχουσι νὰ ἀποκρίνωνται τὰ εἰρημένα ὅλα συνάφια τῆς Φιλιππουπόλεως μὴ ἐνεχομένου οὐδαμῶς τοῦ Χ'' Κυριάκου, ὡσὰν ὁποὺ παρέλαβον ὅλον τὸν λογαριασμὸν τῶν ρηθέντων ἄσπρων σῶον καὶ ἀνελλιπῆ σὺν τῷ δεδουλευμένῳ τόκῳ των μέχρις ὀβολοῦ. Οὕτως ὡμολόγησαν ἰδίῳ στόματι καὶ εἰς τὴν περὶ τούτου ἔνδειξιν καὶ ἀσφάλειαν ἐγένετο τὸ παρὸν ἐκκλησιαστικὸν ἐξοφλητικὸν καὶ ἐμμάρτυρον γράμμα καὶ ἐδόθη τῷ Χ'' Κυριάκῳ, καταστρωθὲν καὶ ἐν τῷ κώδικι τῆς καθ ἡμᾶς μητροπόλεως Φιλιππουπόλεως καὶ ἐπιβεβαιωθὲν συνήθως καὶ παρ' ἡμῶν, ἵνα ἔχῃ τὸ κῦρος καὶ τὴν ἰσχὺν ἐν παντὶ κριτηρίῳ δικαιοσύνης. αωκφ Νοεμβρίου β'.

Ὁ πρωτομαΐστωρ τῶν ἀμββατζήδων Ἀθανάσιος Κωνσταντίνου Βουλγούρογλου μάρτυς, Χριστόδουλος Χ'' Στογιάννου μάρτυς, Ἀθανάσιος Γεωργίου μάρτυς, Χ'' Κωνσταντῖνος Παπᾶ Δημητρίου μάρτυς, Γρηγόριος Ἀντωνίου μάρτυς, Δημήτριος Χ'' Γιαννάκογλους μάρτυς, Χ'' Κοσμᾶς Γεωργίου μάρτυς, Χ'' Σκάρλος Μαρασλῆς μάρτυς, Χ'' Παῦλος Τζόνου μάρτυς, Χριστόδουλος Νακαχτζόγλους μάρτυς, Κωνσταντῖνος Ἀρναούτογλου μάρτυς, Ἰωάννης Θεοδοσίου Σλαβούια μάρτυς, Στάβρης τοῦ Μήτσου μάρτυς, Ἰωάννης πρωτομαΐστωρ μάρτυς, Θεόδωρος Παρασκευᾶ μάρτυς, Νικόλαος Εὐστρατίου μάρτυς, Γκάντζος Μιχαὴλ μάρτυς, Ἀγγελῆς Φιλίππου μάρτυς, Θεοδόσιος μάρτυς. Ὁ Φιλιππουπόλεως Παΐσιος.

Σημείωσις: Περὶ τοῦ ποσοῦ τούτου, ὅπερ ἐλήφθη δικαστικῶς καὶ παρεδόθη πρὸς ἐκμετάλλευσιν ἐντόκως τῷ πρωτομαΐστορι τῶν ἀμπατζήδων, οὐδεὶς λόγος γίνεται ἐν τοῖς ἀρχείοις τῶν ἀμπατζήδων. Ἐπειδὴ ὅμως ἀνῆκεν εἰς τὰ ἐσνάφια (κοινὰ ἄσπρα) εἰκάζεται ὅτι ἦτο παράνομός τις φορολογία ἐπιβληθεῖσα ὑπό τινος διοικητοῦ εἰς τὰ ἐσνάφια, ἅτινα κατόπιν ἐζήτησαν τὸ δίκαιόν των διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ (βασιλικῆς κρίσεως) καὶ τὸ ἔλαβον. Ἐν τῷ γράμματι λέγεται ὅτι ὅλος ὁ λογαριασμὸς εἶναι καταγεγραμμένος λεπτομερῶς εἰς τὸν κώδικα τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως. Τοιοῦτος δὲν ὑπάρχει· ἐξ οὗ τεκμηριοῦται ὅτι ἡ μητρόπολις εἶχε καὶ ἄλλους κώδικας. Οἱ ὑπογεγραφόμενοι μάρτυρες εἶναι γνωστοὶ καὶ ἐξ ἄλλων πρακτικῶν τῆς μητροπόλεως καὶ ἐκ τῶν ἀρχείων τῶν ἀμπατζήδων. Ἕνδεκα ἐξ αὐτῶν εἶναι ἀμπατζῆδες, τέσ-

σαρες καυταντζῆδες, τρεῖς γουναράδες καὶ οἱ τελευταῖοι δύο πιθανὸν μπακάληδες. Τούτων δύο μόνον εἶναι βουλγαρεπώνυμοι ὁ Χ'' Στογιάννου καὶ Μήλιου, καὶ εἷς βουλγαρώνυμος ὁ Γκάντζος. Πάντες ἐξηλληνισμένοι.

Ἀρ. 13

Ὁμολογία χρεωστικὴ τῶν πατέρων τῆς μονῆς Πετριτσονιτίσσης πρὸς τὴν κοινότητα Φιλιππουπόλεως

(Κώδ. Ι, σελ. 76 ἢ ξή, ἔτ. 1821, ΙΙ, 16).

Διὰ τῆς παρούσης κοινῆς ἡμῶν ἐνσφραγίστου ὁμολογίας δηλοποιοῦμεν ἡμεῖς οἱ πατέρες τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς ἐπονομαζομένης Πετριτζονιτίτζης, τὰ νῦν δὲ Βασκόβου, ὅτι ἐδανείσθημεν διὰ χρείαν κοινὴν τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν μοναστηρίου παρὰ τοῦ εὐγενεστάτου ἄρχοντος ῥήτορος τζελεπῆ Δημητράκη Ἰωάννου Νικίδου ἀπὸ χρημάτων ἕνεκα βοηθείας πτωχῶν ἐν Φιλιππουπόλει ἀγάμων παρθένων γρ. τρεῖς χιλιάδας κεφάλαιον Ν. 3000, ἐπὶ συμφωνίᾳ τόκου πρὸς δέκα εἰς τὰ ἑκατὸν τὸ ἔτος· καὶ τὸ μὲν κεφάλαιον τούτων τῶν χρημάτων ἔσεται ἀναπόσπαστον εἰς ἀεὶ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου, ὁ δὲ ἐτήσιος τόκος τὰ τριακόσια γρ. δοθήσεται κατ' ἔτος ἀφεύκτως ἕνεκα ὑπανδρείας, ὡς εἴρημεν, ἀπόρων παρθένων καὶ ἄλλων πτωχῶν χρείαν ἐχόντων. Εἰς τὴν περὶ τούτου οὖν ἔνδειξιν ἐγένετο ἡ παροῦσα ἡμῶν ἐνυπόγραφος καὶ ἐμμάρτυρος κοινὴ ὁμολογία τῇ ἰδίᾳ σφραγίδι τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν μοναστηρίου σφραγισθεῖσα καὶ ἐπιβεβαιωθεῖσα συνήθως παρὰ τοῦ πανιερωτάτου καὶ σεβασμιωτάτου ἡμῶν δεσπότου ἁγίου Φιλιππουπόλεως κυρίου κυρίου Παϊσίου. Καὶ ἡ μὲν πρωτότυπος ὁμολογία ἐπέμφθη τῷ αὐτῷ ἄρχοντι ῥήτορι, τὸ δὲ ἴσον αὐτῆς κατεστρώθη ἐν τῷ κώδικι τῆς ἁγιωτάτης μητροπόλεως Φιλιππουπόλεως, ὅπερ ἔχει τὸ κῦρος καὶ τὴν ἰσχὺν ἐν παντὶ κριτηρίῳ δικαιοσύνης.

Ἐν Φιλιππουπόλει 1821 Φεβρουαρίου 16.

ὁ σκευοφύλαξ Βασκόβου Σίλβεστρος ἱερομόναχος βεβαιοῖ,
ὁ καθηγούμενος Βασκόβου Θεόκλητος ἱερομόναχος ὑποβεβαιοῖ,
ὁ προηγούμενος Χ'' Παΐσιος ἱερομόναχος βεβαιοῖ, ὁ προηγούμενος Ἀββακοὺμ βεβαιοῖ, ὁ Ἐφραὶμ προηγούμενος βεβαιοῖ, Ἀνανίας ἱερομόναχος βεβαιοῖ, ὁ οἰκονόμος Κωνσταντῖνος ἱερεὺς μάρτυς, ὁ σακελλάριος Ἐμμανουὴλ ἱερεὺς μάρτυς, Ἰωάννης Θεοδοσίου Σλαβούιας μάρτυς, Ἀθανάσιος Χ'' Δημητρίου Γκιουμοὺς κερδάνη μάρτυς, Πέτρος Παπᾶ Σαοὺλ μάρτυς.

Ὁ Φιλιππουπόλεως μητροπολίτης Παΐσιος ἐπιβεβαιοῖ.

Σημείωσις. Ἐκ τῆς ὁμολογίας ταύτης δηλοῦται ὅτι ἐν τῇ μητροπόλει ὑπῆρχε τιμεῖον ἀγαθοεργίας πρὸς ὑπανδρείαν ἀπόρων ἀγάμων παρθένων καὶ ἀρωγὴν ἄλλων ἐνδεῶν, οὗ ταμίας ἦτο ὁ ἄρχων ῥήτωρ Δημητράκις Ἰωάννου Νικίδης. Ἡ ἔντοκος τοποθέτησις τοῦ κεφαλαίου παρὰ τῇ μονῇ Βατσκόβου ἐλλείψει τότε πιστωτικῶν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ἱδρυμάτων ἦτο ἀσφαλὴς ἕνεκα τῶν ἐσόδων τῆς μονῆς. Ὁ μνημονευόμενος ρήτωρ ἀνῆκεν εἰς τὴν παλαιὰν ἀρχοντικὴν οἰκογένειαν τῶν Νίκογλου ἢ Νικίδου, ὧν μέλη ἦσαν ἀξιωματοῦχοι τῆς μητροπόλεως. Μέλη τῆς οἰκογενείας μνημονεύονται ἐμπορευόμενα ἐν Ἰνδίαις, ὁ Γιάγκος Νικίδης (ἔτ. 1815, κώδ. Ι, σελ. 52 (μδ΄) καὶ ἐν Ρενίῳ τῆς Ρωσσίας ὁ Ἰωάννης καὶ Κωνσταντῖνος Παπᾶ Νίκογλου, Φιλιππουπολῖται, μυηθέντες εἰς τὴν φιλικὴν Ἑταιρείαν τῷ 1821 (πίναξ ἑταίρων ἐν τῷ Δοκιμίῳ περὶ τῆς φιλικῆς ἑταιρείας τοῦ Ἰωάννου Φιλήμονος, ἀρ. 411 καὶ 412). Ἡ οἰκογένεια ἐξέλιπεν ἕνεκα ἀποδημιῶν καὶ θηλυγονίας. Οἱ ὑπογραφόμενοι τρεῖς μάρτυρες εἶναι Ἕλληνες μεγαλέμποροι, μέλη τακτικὰ τοῦ διοικητικοῦ τῆς μητροπόλεως συμβουλίου.

Ἀρ. 14

Ἴσον τῆς ἐγγυητικῆς κοινῆς πρὸς τὸν πατριάρχην Γρηγόριον τῶν Φιλιππουπολιτῶν ἐπιστολῆς

(Κώδ. Ι, σελ. 77 ἢ ξθ΄, ἔτ. 1821, IV, 1.)

Ἐδεξάμεθα μετ᾽ εὐλαβείας τὴν εἰς ἡμᾶς τοὺς εὐτελεῖς ραγιάδες τῆς Φιλιππουπόλεως σταλεῖσαν πατριαρχικὴν καὶ συνοδικὴν ἐπιταγὴν διακελεύουσαν ἡμῖν περὶ τοῦ καθήκοντος χρέους τοῦ ραγιαλικίου ἡμῶν· ἐφ᾽ ᾧ καὶ χάριτας ὁμολογοῦμεν τῇ ἁγιωτάτῃ τοῦ Χριστοῦ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, ὅτι ὡς κοινὴ μήτηρ νουθετεῖ καὶ ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς αὐτῆς δούλους καὶ συμβουλεύει τὰ δέοντα. Ὅθεν διὰ τῆς παρούσης ἡμῶν κοινῆς ἀναφορᾶς κατὰ χρέος ἀποδιδόντες τὰς δουλικὰς ἡμῶν προσκυνήσεις τῇ ὑμετέρᾳ θειοτάτῃ παναγιότητι καὶ τοῖς σεβασμιωτάτοις ἁγίοις γέρουσι, τοῖς τε πανεκλαμπροτάτοις καὶ τιμιωτάτοις προΰχουσι καὶ προκρίτοις τοῦ γένους ἡμῶν ἀναφέρομεν ταπεινῶς, ὅτι ἀφοῦ ἔφθασαν ταῦτα τὰ ἱερὰ γράμματα, ἀνυπερθέτως ἀνεγνώσθησαν ἐπ᾽ ἐκκλησίας καὶ ἐδόθη εἰς ὅλους αὕτη ἡ εἴδησις καὶ κοινῶς καὶ ἰδίᾳ ἑκάστῳ καὶ ἔρευναν μεταξὺ ἡμῶν ἐποιήσαμεν καὶ ἐγγυήσει τῇ μετ᾽ ἀλλήλων κατησφαλίσθημεν, ἀλλὰ Θείῳ ἐλέει διὰ τῶν ὑμετέρων παναγίων εὐχῶν ὅλοι ἁπλῶς μικροί τε καὶ μεγάλοι ὡς εὐσεβεῖς ἀνέκαθεν καὶ ὀρθόδοξοι καὶ πτωχοὶ μέν, ἀλλὰ πιστοὶ καὶ σατικανὲ ραγιᾶδες τῆς κοινῆς ἡμῶν εὐεργέτιδος κραταιᾶς βασιλείας ὡς δόγμα πίστεως ἀσφαλῶς φυλάττομεν τὴν εἰς τοὺς κρατοῦντας ἡμῶν χρεωστουμένην ὑποταγὴν καὶ εὐπείθειαν, καθότι εἰς τὸ *ἐάμου*(;) τοῦτο τοῦ κραταιοῦ δεβλετίου πλουσιοπαρόχως, καθ᾽ ἑκάστην ἀναλαμβάνομεν τὰ βασιλικὰ ἐλέη ὑπὸ τοῦ μηδενὸς διόλου ἐνοχλούμενοι οὔτε εἰς τὰ μικρὰ ὑποστατικὰ ἡμῶν οὔτε εἰς τὴν τιμὴν οὔτε εἰς τὴν θρησκείαν, ἀλλὰ ζῶντες διὰ πάντα ἐν πάσῃ ἀνέσει καὶ ἡσυχίᾳ καὶ μάλιστα εἰς τὰς λαμπρὰς καὶ εὐτυχεῖς ἡμέρας τοῦ νῦν κραταιοτάτου, δικαιοτάτου καὶ εὐσπλαχνικωτάτου ἡμῶν ἄνακτος. Ὅθεν ὅλοι ὁμοῦ σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις οὐ παύομεν νύκτα καὶ ἡμέραν καθικετεύοντες αὐτὸν τὸν ἐπουράνιον καὶ πολυέλαιον Θεὸν ὑπὲρ τῆς μακροχρονίου ζωῆς καὶ ὑγείας τοῦ κράτους καὶ ἵνα διαιωνίζῃ τὸ κράτος αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ τελείᾳ πανευδαιμόνως καθυποτάσσων ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον. Οὐχ ἧττον δὲ ἐσμὲν εὐχάριστοι καὶ

δοατζῆδες εἰς τὸ κράτος αὐτοῦ, καθότι ἠλέησεν ἡμᾶς τὸν φακὶρ φουκαρᾶν ραγιᾶν αὐτοῦ τῇ ἀποστολῇ εἰς τὸν τόπον ἡμῶν ἑνὸς τοιούτου φρονίμου, φιλοδικαίου καὶ φιλοπτώχου διοικητοῦ καὶ ἡγεμόνος τοῦ ἐνδοξοτάτου ναζὴρ ἡμῶν Βελῆ ἀγᾶ καπητζήμπαση, ὅστις ὡς σαδικανὲς τῆς κραταιᾶς βασιλείας εὐθύς, ἀφοῦ ἦλθεν εἰς τὸν τόπον μας, πρώτην φροντίδα ἀνέλαβε τὸ σιανέτι ἡμῶν τῶν πτωχῶν ραγιάδων φροντίζων κατὰ πάντα διὰ τὴν κοινὴν ἡμῶν ἄνεσιν καὶ ἡσυχίαν. Ταῦτα μὲν δουλικῶς· αἱ δὲ πανάγιαι καὶ θεοπειθεῖς αὐτῆς εὐχαὶ εἴησιν πᾶσιν ἡμῖν σκέπη διὰ βίου καὶ σωτηρία. ͵αωκα΄, Ἀπριλίου α^{η}.

Τῆς ὑμετέρας θειοτάτης καὶ σεβασμιωτάτης ἡμῖν παναγιότητος

Δοῦλοι ταπεινότατοι:

† ὁ Φιλ)πόλεως Παΐσιος	Ἀναστάσιος Χρυσάφης
† ὁ οἰκονόμος Κωνσταντῖνος ἱερεὺς	Χρυσάφης Ἀγγέλου
† ὁ σακελλάριος Ἐμμανουὴλ ἱερεὺς	Ἰωάννης Θεοδοσίου Σλαβούιας
† ὁ σακελλίου Ἰωάννης ἱερεὺς	Δημήτριος Μιχαὴλ Κύρου
† ὁ πρωτονοτάριος Ἰωάννης ἱερεὺς	Πέτρος Παπᾶ Σαοὺλ
† ὁ ἱερομνήμων Βασίλειος ἱερεὺς	Πέτρος Γεωργίου Ράνου
Οἱ ἐκ κωμοπόλεως Στενιμάχου	Στογιάννης Θεοδώρου
Χ'' Νικόλαος Κωνσταντίνου	Ἀγγελῆς Κοκόσης
Χ'' Κοσμᾶς Ἀγγέλου	Δημήτριος Χ'' Γιαννάκι

Εἶτα ἀκολουθοῦσιν ὑπογραφαὶ τῶν ἐπισημοτέρων κατὰ ρουφέτια μαϊστόρων προϋπογράφοντος τοῦ πρωτομαΐστορος ἑκάστου ρουφετίου: ἤτοι ὑπογραφαὶ ἀμπατζήδων 9, καυταντζήδων 6, γουναράδων 7, μπακάληδων 10, κοϊμτζήδων 2, καζαντζήδων 6, ῥαπτάδων 5, δουλγκέρηδων 4, ἀσταρτζήδων 2, ψωμάδων 3, καζάσηδων 2, παπουτσήδων 3, μουμτζήδων 3, μπαχτσεβάνηδων 4, ταχτατζήδων 2 καὶ 2 τζορμπατζήδων τῶν ἐν τῇ πόλει Παυλικιανῶν.

Σημείωσις. Τὸ ἐγγυητικὸν τοῦτο τῆς πολιτείας (κοινότητος) Φιλιππουπόλεως καὶ τῆς ἐπαρχίας γράμμα ἐγένετο ἅμα τῇ λήψει τῆς γνωστῆς συνοδικῆς ἐγκυκλίου τῆς ἀποσταλείσης εἰς πάσας τὰς μητροπόλεις τοῦ κλίματος τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριαρχείου ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου πατριάρχου ἐθνομάρτυρος Γρηγορίου τοῦ Ε΄, ἐπὶ τῇ κηρύξει ἐν Μολδοβλαχίᾳ κατὰ Μάρτιον τοῦ 1821 τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ ἑλληνικοῦ γένους ὑπὸ τοῦ Ἀλεξ. Ὑψηλάντου. (Ἴδε ***Μυρτ. Ἀποστολίδου***, ὁ ἀπὸ Σηλυβρίας Φιλιππουπόλεως Παΐσιος, ἔνθ. ἀνωτ. σελ. 29).—Ὁ κατὰ πρῶτον μνημονευόμενος ἐνταῦθα ἐν τῷ κώδικι Στουγιάννης Θεοδώρου, εἶναι ὁ βεγλικτζῆς Στογιᾶννος Θεοδώροβιτζ, νεώτερος ἀδελφὸς τοῦ μεγάλου Βούλκου τζορμπατζῆ, ὅστις ἐγκατέστη εἰς τὴν Φιλιππούπολιν ἐκ Κοπριστίτσης ἀρχομένου τοῦ 19ου αἰῶνος καὶ ἐπὶ Νικηφόρου ἀνεμείχθη εἰς τὴν διοίκησιν τῶν κοινῶν μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Βούλκου, ἐγκαταστάντος βραδύτερον καὶ τούτου εἰς τὴν πόλιν τῷ 1817. Ἀμφότεροι οὗτοι ἔχοντες ἐφ᾽ ὅρου ζωῆς τὸ προνόμιον τῆς εἰσπράξεως τοῦ φόρου ***βεγλίκ***,—τῆς δεκάτης ἐπὶ τῶν νεμομένων ἐν τῇ Εὐρωπαϊκῇ Τουρκίᾳ ποιμνίων,—ἦσαν ἰσχυροὶ παρὰ τοῖς Τούρκοις καὶ πολλοὺς τῶν κινδυνευσάντων κατὰ τὴν Ἑλλ. ἐπανάστασιν ἑλλήνων

Φιλιππουπολιτῶν, θεωρηθέντων ὡς ὑπόπτων, ἔσωσαν διὰ τῆς ἰσχύος των. Ἔκτοτε ἀνεμίχθησαν εἰς τὴν διοίκησιν τῆς ἑλληνικῆς κοινότητος γενόμενοι δημογέροντες ἔφοροι τῶν σχολείων, ἐπίτροποι τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τοῦ νοσοκομείου, ταμίαι. Ἐννοεῖται ὡς τοιοῦτοι ἠλλήνιζον συγγενεύσαντες μάλιστα μετ' ἐπισήμων εὐγενῶν Ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν δι' ἐπιγαμιῶν, διότι τότε ἐν τῇ πόλει τὰ πάντα ἦσαν Ἑλληνικά, ἐκκλησία, σχολεῖον, γλῶσσα, ἤθη καὶ ἔθιμα.

Ἀρ. 15

Ἴσον τῆς πρὸς τὸν πατριάρχην περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως ἐπιστολῆς τοῦ μητροπολίτου Παϊσίου

(Κώδ. Ι, σελ. 79 ἢ οα', ἔτ. 1821 ΙV 8)

Δύο θεσπεσίας εὐχετικάς μοι δεσποτικὰς αὐτῆς ἐπιστολὰς ἐν μιᾷ ἑβδομάδι εὐλαβῶς παρέλαβον, τὴν μὲν διὰ Τατάρεως τῆς ὑψηλῆς πόρτας πρὸ ὀκτὼ ἡμερῶν, τὴν δὲ διὰ Τατάρεως τοῦ ἐνδοξοτάτου ναζὴρ ἀγᾶ ἐφένδη μας Βελῆ ἀγᾶ, τὴν αὐτὴν ἔννοιαν περιεχούσας ἕνεκεν τῆς κακοτροπίας καὶ ἀγνωμοσύνης εἰς τὸ θεοφρούρητον βασίλειον κράτος τῶν δύο ἐκείνων ἀποστατῶν, καὶ παραχρῆμα ἔκτοτε ὅλαις δυνάμεσιν ἐνεδυσάμην ταύτην τὴν ὑπόθεσιν μὲ πᾶσαν σπουδὴν καὶ ἄοκνον ἐπιμέλειαν καὶ μεταφράσας τὰ σταλέντα μοι συνοδικὰ ἐκκλησιαστικὰ γράμματα εἰς τὴν Βουλγαρικὴν διάλεκτον ἀπέστειλα εἰς ἕκαστον μέρος χρειῶδες τῆς ταπεινῆς μου παροικίας μὲ ἐξεπίτηδες ἀνθρώπους μου καὶ πνευματικοὺς ταξειδιώτας, νὰ ἀναγνωσθῶσιν εἰς ὅλα τὰ μέρη καὶ νὰ γείνωσι διάδηλα καὶ γνωστὰ τὰ σωτήρια παραγγέλματα τῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας εἰς ἅπαντας τοὺς εὐσεβεῖς καὶ ὀρθοδόξους χριστιανοὺς καὶ πιστοὺς ραγιᾶδες τῆς κραταιοτάτης καὶ ἀηττήτου βασιλείας καὶ νὰ γίνωσι πασίδηλα τὰ ἐπιχειρήματα καὶ *χαρεκέτια* τῶν κακοβούλων ἐκείνων καὶ νὰ φυλαχθῶσιν οἱ χριστιανοὶ ὡς ἀπὸ πυρὸς ἀπὸ τὰ τοιαῦτα ραδιουργήματα καὶ ἐπιβλαβέστατα ἐπιχειρήματα καὶ ζημιώδη ἀποτελέσματα ψυχῇ τε καὶ σώματι. Καὶ ἔκτοτε παραυτα ἐσύναξα καὶ πάντας τοὺς ἐνταῦθα ἐγκριτωτέρους χριστιανοὺς τοὺς ἐν Φιλιππουπόλει ἀναγνώσας καὶ ἐπ' ἐκκλησίας τὰ συνοδικὰ γράμματα ἔλαβον παρ' αὐτῶν τὰ πιστὰ τῆς ἐν ἀλλήλοις αὐτῶν ἐγγυήσεως, οἵτινες εἶναι ὅλοι πιστοὶ ραγιᾶδες καὶ σκλάβοι τοῦ ὑψηλοτάτου Δεβλετίου καὶ φυλάττουσιν ὡς δόγμα πίστεως τὴν πρέπουσαν εὐπείθειαν καὶ πᾶσαν ὑποταγὴν καὶ τὸ *σατακάτι* εἰς τὸν γαληνότατον, δικαιότατον, κραταιότατον καὶ εὐσπλαγχνικώτατον ἡμῶν ἄνακτα, ὡσὰν ὁποῦ ἐν ταύτῃ τῇ ἐποχῇ ζῶσιν ἐν ἀνέσει καὶ ἐλευθερίᾳ εἰς ὅλα τους τὰ χρειώδη. Διὸ καὶ ποιήσας κοινὴν ἀναφορὰν ἐνυπόγραφον καὶ ἐνσφράγιστον ὑπέδειξα αὐτὴν τῷ ἐνδοξοτάτῳ ἀγᾷ ἐφένδη μας Ναζὴρ ἀγᾷ, ὁμιλήσας μετ' αὐτοῦ τὰ δέοντα καὶ τοῦ παρευρεθέντος κριτοῦ μουλᾶ ἐφένδη (ὅστις κατ' αὐτὰς τὰς ἡμέρας ἀναχωρεῖ διὰ τὰ αὐτόθι περαιωθείσης τῆς διορίας του) καὶ μετὰ τῶν λοιπῶν αὐθεντοτόπων (μ)πέηδων, οἱ ὁποῖοι ἅπαντες ὡμολόγησαν ὅτι ἀπὸ τὸν ραγιᾶν τους ἐν-

ταῦθα εἶναι εὐχάριστοι καὶ ἀνύποπτοι [εἰσὶ] καθὼς ὁ ἴδιος ναζὴρ ἀγᾶς ἐφένδη μας γράφει ἰδίως εἰς τὴν ὑψηλὴν Πόρταν, ἀποδεικνύων τὴν ἐμπιστοσύνην καὶ πᾶσαν ὑποταγὴν καὶ τὸ σατακάτι τῶν ἐνταῦθα πιστοτάτων ὑπηκόων, ἡ ὁποία κοινὴ ἀναφορὰ μετὰ τοῦ γράμματος τοῦ ἐνδοξοτάτου ναζὴρ ἀγᾶ ἐφένδη μας Βελῆ ἀγᾶ διὰ τοῦ ἰδίου Τατάρεώς του προφθάνει ἐντὸς ὀλίγου εἰς βασιλεύουσαν μετὰ καὶ τοῦ ἐκδοθέντος *ἰλαμίου* παρὰ τῆς βασιλικῆς κρίσεως. Ταῦτα μὲν δουλικῶς εἰς ἀπάντησιν τῶν θεσπεσίων εὐχετικῶν μοι πατριαρχικῶν ὑμῶν γραμμάτων· αἱ δὲ πανάγιαι καὶ θεοπειθεῖς ὑμῶν εὐχαὶ εἴησιν κἀμοὶ ἐν γήρατι ἤδη διατελοῦντι βαθεῖ καὶ σωματικῷ παθήματι φυλακτήριοι καὶ ὁδηγοὶ διὰ βίου παντός. Ἐν Φιλιππουπόλει ‚αωκαφ´ Ἀπριλίου η´. Τῆς ὑμετέρας θεοσεβεστάτης καὶ σεβασμιωτάτης μοι Παναγιότητος δοῦλος εὐλαβέστατος καὶ ὑποκλινέστατος. Ὁ Φιλιππουπόλεως Παΐσιος.

Σημείωσις. Ἴδε καὶ ***Μυρτ. Ἀποστολίδου,*** ἔνθα ἀνωτ. σελ. 28 § 6.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀρ. 16

Ἴσον ἀναφορᾶς τῶν Φιλιππουπολιτῶν πρὸς τὸν πατριάρχην καὶ τὴν ἱερὰν σύνοδον ἐξαιτουμένων τὴν ἐπάνοδον τοῦ ἀνακληθέντος μητροπολίτου Σαμουὴλ

(1824, Ἰουλ. 9)

Τὴν ὑμετέραν θειοτάτην καὶ σεβασμιωτάτην ἡμῖν Παναγιότητα σὺν τῇ περὶ αὐτὴν ἁγίᾳ καὶ ἱερᾷ συνόδῳ τῶν σεβασμιωτάτων ἁγίων γερόντων δουλικῶς προσκυνοῦμεν καὶ τὴν χαριτόβριτον αὐτῆς δεξιὰν πανευλαβῶς ἀσπαζόμεθα. Ἣν διατηροίη τὸ θεῖον ἐν ἀκροτάτῃ ὑγείᾳ καὶ διηνεκεῖ εὐημερίᾳ μετὰ μακροζωίας καὶ ἀκλονήτου διαμονῆς ἐπὶ τοῦ παναγίου καὶ οἰκουμενικοῦ αὐτῆς Θρόνου πρὸς σύστασιν καὶ καταρτισμὸν παντὸς τοῦ ὀρθοδόξου πληρώματος, καύχημά τε καὶ σκέπην ἡμῶν τῶν εὐτελῶν αὐτῆς δούλων. Μετὰ τὴν δουλικὴν ἡμῶν ἐδαφιαίαν προσκύνησιν ἱκετικῶς ἀναφέρομεν τῇ κοινῇ ἡμῶν μητρὶ ἁγιωτάτῃ τοῦ Χριστοῦ μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ περὶ τοῦ σεβασμιωτάτου ἡμῶν ἀρχιερέως ἁγίου Φιλιππουπόλεως κυρίου Σαμουὴλ ὅτι ὅλοι ἁπλῶς οἱ ἐπαρχιῶταί του καὶ ταπεινοὶ δοῦλοί της, μικροί τε καὶ μεγάλοι, εἴμεθα κατὰ πάντα εὐχαριστημένοι ἀπὸ τῆς αὐτοῦ Πανιερότητος, ὡσαύτως καὶ ἡ Πανιερότης ἀφ᾿ ἡμῶν. Διὸ καὶ παρὰ πάντων κοινῶς τιμᾶται καὶ ἀγαπᾶται ὡς πνευματικὸς ἡμῶν πατὴρ καὶ νόμιμος καὶ κανονικὸς ἡμῶν ἀρχιερεὺς διὰ τὴν καλὴν αὐτοῦ καὶ ἔμφρονα ποιμαντικήν, ἣν ἔδειξε καὶ δεικνύει πάντοτε, ἐπαγρυπνῶν καὶ φροντίζων ὑπὲρ τοῦ λογικοῦ αὐτοῦ ποιμνίου κοινῶς τε καὶ ἰδίᾳ ὑπὲρ ἑνὸς ἑκάστου καὶ μὴ διαλείπων καθ᾿ ἡμέραν ἔργῳ τε καὶ λόγῳ τοῦ διδάσκειν ἡμᾶς τὰ πρὸς σωτηρίαν καὶ ὅσα καθήκοντα εἰς τὸ πιστὸν ραγιαλίκιον· ἀλλὰ καὶ οἱ ταπεινοὶ δοῦλοί της, παναγιώτατε καὶ σεβασμιώτατε αὐ-

σ. 85. [illegible] 1821. [illegible] 1822, [illegible] Φιλιππουπόλεως [illegible]